

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Karlovac

KLASA: 041-01/24-03/40
URBROJ: 613-06-24-9
Karlovac, 29. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska stranka
umirovljenika
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2023.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2023.	17
	Provedba naloga i preporuka	22

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske stranke umirovljenika (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u lipnju 1996. Sjedište Stranke je Ulica Baruna Trenka 7, Zagreb.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke utvrđeni su Programom i Statutom.

Programom Stranke (iz lipnja 2005.) utvrđena su osnovna načela koja se odnose na zastupanje i promoviranje politike koja će se baviti pitanjima osiguranja i funkcioniranja moralnih načela u praksi, u kojoj će kriterij biti sposobnost, a ne podobnost te u kojoj će ljudi imati stvarnu mogućnost da sudjeluju u demokratskom procesu. Nadalje, utvrđeni su programski ciljevi Stranke koji obuhvaćaju političke ciljeve, djelovanje političkog sistema, razvoj demokratskih odnosa, socijalnu politiku, gospodarsku politiku, položaj umirovljenika te zdravstvenu politiku.

Statutom Stranke (iz studenoga 2018.) utvrđeni su naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (načini njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad te druga pitanja od interesa za članstvo i rad. Prema Statutu, Stranka se u ostvarenju programskih ciljeva zalaže za demokraciju i razvoj parlamentarne demokracije s usmjerenošću na usvajanje i primjenu suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava, sudjelovanje u izgradnji suvremene građanske, pravne i države socijalne pravde, podržavanje postupaka i aktivnosti umirovljeničkih udruga, njihovih asocijacija i institucija civilnog društva (nevladine organizacije) iz područja socijalno zaštitnih mjera za poboljšanje položaja umirovljenika i budućih umirovljenika, unaprjeđenje tekuće i razvojne gospodarske politike kao osnovnog uvjeta za ostvarivanje zadovoljavajućeg životnog standarda umirovljenika i drugih građana, aktivnu suradnju s drugim socijalnim i demokratskim snagama koje se potvrđuju u borbi za dobrobit hrvatskih građana, poštivanje i zaštitu osnovnih prava i sloboda svakog pojedinca, čuvanje i unaprjeđivanje sustava mirovinskog i zdravstvenog osiguranja na temeljima generacijske solidarnosti te razvoj sustava socijalne zaštite, uspostavu pravičnih kriterija financiranja lokalne samouprave i regionalnog razvoja te zaštitu prirode, čovjekove okoline i zdravlja ljudi.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu. Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji vlastoručno potpiše pristupnicu kojom prihvaća Statut i Program Stranke. Pravila ponašanja koja trebaju poštivati članovi Stranke uređena su Statutom. Članovi Stranke su, u pravilu prema mjestu prebivališta, pripadnici općinske, odnosno gradske organizacije. Skupština ustrojstvenog oblika Stranke na prijedlog nadležnog tijela Stranke može izabrati počasne članove. Stranka je koncem 2023. imala 7 913 redovnih članova.

Tijela Stranke su: Skupština, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela Stranke je četiri godine.

Skupština je najviše tijelo upravljanja, a može biti izborna i izvještajna. Skupštinu čine delegati iz općinskih i gradskih organizacija, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi izvršne vlasti na razini Republike Hrvatske, članovi Predsjedništva, Nadzornog odbora i predsjednici županijskih organizacija.

Skupština donosi Program i Statut Stranke, utvrđuje politiku i ciljeve Stranke, bira Predsjednika Stranke i njegova zamjenika, bira (verificira izbor) potpredsjednika te članove Predsjedništva i Nadzornog odbora, donosi odluku o dodjeli povelja, diploma, zahvalnica i slično, raspravlja i odlučuje o izvješću i radu tijela Stranke između dvije Skupštine, donosi Poslovnik o radu te razmatra i druga pitanja vezana za djelovanje Stranke. Izborno-izvještajna Skupština Stranke održala se u siječnju 2023.

Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između dvije izborne skupštine. Čine ga Predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva, predsjednici i članovi županijskih organizacija, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru te predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske. Središnji odbor utvrđuje prijedlog Statuta te njegove izmjene i dopune, raspravlja pitanja unutarnjeg ustroja i djelovanja Stranke, donosi odluku o osnivanju foruma ili savjeta za pojedina područja društveno-političkog djelovanja, kao i odbora, odnosno radnih tijela za pojedina područja djelovanja te utvrđuje djelokrug njihova rada, odlučuje o suradnji s drugim političkim strankama, udrugama umirovljenika i udrugama civilnog društva, donosi odluke o ostvarivanju međunarodne suradnje, odlučuje o mogućem osnivanju koordinacije više županijskih organizacija, utvrđuje kriterije za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i članove tijela Stranke, donosi program rada i financijski plan za tekuću godinu, upravlja imovinom, usvaja završni račun i bilancu te obavlja i druge poslove u skladu s odredbama Statuta.

Predsjedništvo ima jedanaest članova, a čine ga Predsjednik, zamjenik predsjednika, tri potpredsjednika te šest članova Predsjedništva, koji za svoj rad odgovaraju Središnjem odboru i Skupštini. Predsjedništvo provodi odluke tijela Stranke, priprema financijske planove i donosi operativne odluke, daje prethodnu suglasnost za osnivanje županijskih, općinskih i gradskih organizacija, daje suglasnost na Pravila županijskih organizacija, koordinira rad tijela Stranke, odlučuje o formiranju zajedničkog kluba zastupnika s drugim političkim strankama i/ili nezavisnim zastupnicima u Hrvatskom saboru te obavlja i druge poslove koje mu povjeri Središnji odbor, odnosno koji su utvrđeni Statutom.

Predsjednik predstavlja, zastupa i rukovodi Strankom, priprema i vodi sjednice Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke, koordinira rad Predsjedništva, Središnjeg odbora, foruma, savjeta i radnih tijela Stranke, utvrđuje kandidate i kandidacijske liste za parlamentarne izbore prema prijedlogu Središnjeg odbora, predlaže izbor četiri člana Predsjedništva, tajnika Stranke, kao i članove radnih tijela, savjeta i foruma te potpisuje akte koje donosi Središnji odbor i Predsjedništvo. Od prosinca 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) Predsjednik Stranke je Veselko Gabričević.

Nadzorni odbor ocjenjuje statutarnost akata i odluka, analizira izvješća o financijsko-materijalnom poslovanju te odlučuje u stegovnim predmetima i drugim prijeporima na temelju odredaba Statuta. Ima pet članova (predsjednik, zamjenik i članovi) i o svome radu izvještava Skupštinu.

Stranka ima Tajništvo, koje obavlja administrativne te financijsko-knjigovodstvene poslove.

Uz Program i Statut Stranke doneseni su Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju (iz rujna 2019.), Pravilnik o unutarnjoj kontroli (iz prosinca 2016.), Pravilnik o dodjeli nagrada, priznanja i zahvalnica, Pravilnik o registru članova i drugim evidencijama, Pravila o stegovnom postupku (iz ožujka 2015.), pravilnici o radu Središnjeg i Nadzornog odbora te poslovnik o radu Predsjedništva Stranke.

Koncem 2023. Stranka je imala jednu zaposlenicu (administrativnu tajnicu), s kojom je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Odgovornost za financijsko poslovanje Stranke, sustav unutarnjih kontrola te kontrolu knjigovodstvenih isprava, između ostalog, utvrđeni su Statutom, Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju, Pravilnikom o unutarnjoj kontroli te Pravilima o stegovnom postupku. Statutom je utvrđen Nadzorni odbor kao nadzorno tijelo koje neposredno nadzire zakonito i statutarno funkcioniranje tijela Stranke te upravljanje imovinom i financijskim sredstvima Stranke.

Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju utvrđene su obveze organizacijskih jedinica te pravila u vezi s provođenjem popisa imovine i obveza, računovodstvenim poslovanjem te ovjeravanjem i postupanjem s knjigovodstvenom dokumentacijom. Predsjednik Stranke ima pravo i obvezu blokirati, odnosno zatvoriti račun organizacijske jedinice Stranke koja ne poštuje zakone, Statut Stranke, navedeni Pravilnik i odluke tijela Stranke, vezano za financijsko-materijalno poslovanje. Za urednu provedbu zakona i drugih propisa odgovoran je Predsjednik Stranke i predsjednici organizacijskih jedinica. U skladu s navedenim Pravilnikom, knjigovodstvene isprave ovjerene su potpisom i pečatom odgovorne osobe organizacijske jedinice odnosno predsjednika organizacijske jedinice Stranke. Računovodstvene poslove za Stranku obavlja fizička osoba na temelju zaključenog ugovora o djelu, kojim su utvrđena međusobna prava i obveze Stranke i fizičke osobe.

Prema Pravilniku o unutarnjoj kontroli, za funkcioniranje sustava unutarnje kontrole (procjena financijskog poslovanja, izgradnja sustava financijskog poslovanja, sustava organiziranja službenih dokumenata i način njihova kolanja unutar Stranke i prema trećima) odgovoran je Predsjednik Stranke. Unutarnju kontrolu provodi kontrolor kojeg imenuje Predsjedništvo Stranke iz redova financijskih stručnjaka članova Stranke. Odlukom Predsjedništva iz prosinca 2020. imenovana je unutarnja kontrolorka Stranke koja je u 2023. na temelju Odluke Predsjednika Stranke obavila kontrolu u tri županijske organizacije Stranke. O kontroli je sastavljeno Izvješće koje je dostavljeno Nadzornom odboru i usvojeno na sjednicama Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke u studenome 2023.

Nadzorni odbor je tijekom godine obavljao nadzor nad djelovanjem Stranke te je obavio analizu Izvješća Državnog ureda za reviziju o obavljenoj financijskoj reviziji Stranke za 2022. i Izvješća unutarnje kontrole za 2023. (u studenome 2023.) odnosno Financijskih izvještaja za 2023. (u lipnju 2024.). Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Nadzorni odbor nije izvijestio Skupštinu o svom radu za 2023. (Izvještajna skupština održava se najmanje jednom u dvije godine, a posljednja je održana u siječnju 2023.).

Etička načela u odnosima i postupcima Stranke kao pravne osobe i svih njezinih tijela i članova u cilju promicanja etičnog ponašanja i vrijednosti, posebno u javnom djelovanju, uređena su Statutom. Utvrđeno je da se protiv člana koji narušava ugled Stranke radeći protivno odredbama njezina Programa i Statuta i protivno aktima tijela Stranke donesenim u skladu s Programom i Statutom ili na bilo koji način djeluje protiv interesa Stranke provodi stegovni postupak.

Pravilima o stegovnom postupku, koja je donio Središnji odbor Stranke, utvrđene su mjere u stegovnom postupku, tijela za provođenje i tijek stegovnog postupka. Središnji odbor i Predsjedništvo Stranke su u veljači 2023. donijeli odluku o brisanju iz članstva zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru jer nije djelovao u skladu s odredbama Statuta Stranke.

Stranka je uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije putem organiziranja skupova i konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža i vlastitih mrežnih stranica na kojima su, osim informacija o političkom djelovanju, objavljeni i Statut i Program. Također, poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2023. donio je Središnji odbor u prosincu 2022., a Izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. u studenome 2023.

Financijski plan za 2023. te njegove Izmjene i dopune sadrže plan prihoda i rashoda, a ne sadrže plan zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana (obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi i poveznicu s Programom rada za 2023. te potrebnim sredstvima za provedbu programa, aktivnosti i projekata). Također, Financijskim planom za 2023. te njegovim Izmjenama i dopunama nije planiran rezultat poslovanja kojeg je Stranka očekivala ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan.

Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 160.950,00 eura. Izmjenama i dopunama Financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 159.296,00 eura, što je 1.654,00 eura ili 1,0 % manje od plana, rashodi u iznosu od 189.580,00 eura, što je 28.630,00 eura ili 17,8 % više od plana te manjak prihoda za 2023. iznosi 30.284,00 eura (u Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2023. pogrešno su zbrojeni ukupni rashodi u iznosu od 174.260,00 eura ili 15.320,00 eura manje, zbog čega je i manjak prihoda planiran u iznosu od 14.964,00 eura ili 15.320,00 eura manje). Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 139.746,00 eura, prihode od članarina i članskog doprinosa u iznosu od 15.500,00 eura te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 4.050,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 165.670,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 15.320,00 eura, druge rashode u iznosu od 4.500,00 eura, financijske rashode u iznosu od 2.100,00 eura i rashode amortizacije u iznosu od 1.990,00 eura.

Godišnjim programom rada za 2023. planirane su aktivnosti te financijska sredstva potrebna za njihovu provedbu u iznosu od 14.650,00 eura, što je 146.300,00 eura ili 90,9 % manje od ukupnih rashoda planiranih Financijskim planom odnosno 174.930,00 eura ili 92,3 % manje od ukupno planiranih rashoda Izmjenama i dopunama Financijskog plana.

Planirane aktivnosti odnose se na upravljanje Strankom (održavanje redovne Skupštine i sjednica tijela Stranke, unutarnja kontrola, izrada završnog računa, edukacije članova Stranke) u iznosu od 11.520,00 eura, promidžbeno djelovanje (pokretanje internetskog radija – HSU RADIO, održavanje mrežne stranice, upoznavanje javnosti s radom, tiskanje letaka i kalendara, tiskanje povjesnice Stranke, zahvalnica i uspomenica) u iznosu od 2.930,00 eura, ostale aktivnosti (obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba i važnijih dana iz hrvatske povijesti te organiziranje okruglog stola vezano za mirovinsku reformu) u iznosu od 200,00 eura i političko djelovanje (jačanje suradnje s drugim umirovljeničkim udrugama) za koju nisu predviđena financijska sredstva.

Središnji odbor Stranke je u lipnju 2024. donio Izvješće o ostvarenju Programa rada za 2023. Prema navedenom Izvješću, Program rada je realno planiran i realiziran u skladu s financijskim mogućnostima, a za programske aktivnosti utrošeno je 11.218,50 eura (za upravljanje Strankom – održavanje redovne Skupštine i sjednica tijela Stranke, unutarnja kontrola u iznosu od 10.734,00 eura, promidžbeno djelovanje – pokretanje internetskog radija – HSU RADIO, održavanje mrežne stranice u iznosu od 484,50 eura). Stranka je održala konferencije za medije, koje su doprinijele boljoj prepoznatljivosti Stranke, obilježila je Međunarodni dan starijih osoba te je u suradnji s poznatim glazbenicima uglazbila svečanu pjesmu posvećenu umirovljenicima.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o приходima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o приходima i rashodima. Navedeni financijski izvještaji, s propisanim priložima (Godišnji program rada, Financijski plan te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2023., kao i Izvješće o donacijama primljenima tijekom godine), dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku (27. veljače 2024.), a ispravljeno Izvješće o donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. (obrazac IZ-D-RPA) (u dijelu koji se odnosi na primljene donacije iznad dozvoljenog iznosa i donacije u naravi) 20. rujna 2024., unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o приходima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 164.792,29 eura, što je 1.688,83 eura ili 1,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 5.496,29 eura ili 3,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	46.757,58	53.411,65	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	97.558,03	89.405,45	91,6
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	17.500,43	17.799,49	101,7
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	796,34	4.050,00	508,6
5.	Drugi prihodi	491,08	125,70	25,6
	Ukupni prihodi	163.103,46	164.792,29	101,0

Vrijednosno značajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 89.405,45 eura ili 54,3 % i prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 53.411,65 eura ili 32,4 %. Svi drugi prihodi (od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga / donacija te drugi prihodi) iznose 21.975,19 eura i imaju udjel od 13,3 % u ukupno ostvarenim prihodima.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije odstupanje odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su više ostvareni za 3.253,66 eura ili 408,6 % zbog uplate dobrovoljnog priloga (donacije) jedne fizičke osobe u iznosu od 4.000,00 eura.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 53.411,65 eura odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredaba članka 6., stavka 1. i članka 7., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici na način da se sredstva raspoređuju tako da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih zastupničkih mjesta prema konačnim rezultatima izbora zastupnika u Hrvatskom saboru te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. U 10. sazivu Hrvatskoga sabora Stranka ima jednog zastupnika za kojeg su sredstva doznačavana tromjesečno u iznosima utvrđenim navedenim odlukama (za prvo tromjesečje u iznosu od 13.361,48 eura, drugo tromjesečje u iznosu od 13.344,35 eura te za treće i četvrto tromjesečje u iznosu od 13.352,91 euro) na središnji račun Stranke.

– Prihodi iz jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 89.405,45 eura. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Prema odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se sredstva raspoređuju tako da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Sredstva su uplatile 83 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega 14 županija, 26 gradova te 43 općine. Stranka koncem 2023. u poslovnim knjigama ima evidentirana potraživanja od četiri grada i dvije općine u ukupnom iznosu od 3.116,43 eura.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 17.799,49 eura i imaju udjel od 10,8 % u ukupno ostvarenim prihodima. Odnose se na članarine u iznosu od 15.752,39 eura i članske doprinose u iznosu od 2.047,10 eura. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, članarina, odnosno članski doprinos je redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća stranci na način i pod uvjetom utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke. Obveza uplate članarine odnosno članskog doprinosa utvrđena je Statutom, Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju te odlukom o visini članarine koju donosi Središnji odbor Stranke. Odlukom o visini članarine iz listopada 2022. utvrđena je godišnja članarina za 2023. u iznosu od 3,00 eura, a utvrđeni iznos članarine jednak je za sve redovne članove. Članski doprinos su, prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju, obvezni plaćati dužnosnici Stranke, izabrani na izbornim listama Stranke ili imenovani uz podršku Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, kao i članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, u najmanjoj visini od 1,0 % do 3,0 % netonaknade, ovisno o funkciji.

Za primljene članarine i članske doprinose vođene su evidencije te su izdane potvrde o primitku u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

– Prihodi od dobrovoljnih prihoda (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 4.050,00 eura i imaju udjel od 2,4 % u ukupno ostvarenim prihodima. U cijelosti se odnose na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti ostvarene u novcu, a uplatile su ih dvije fizičke osobe, od čega je jedna fizička osoba 20. ožujka 2023. uplatila dobrovoljni prilog (donaciju) u iznosu od 4.000,00 eura (iznad zakonom dozvoljenog iznosa donacije). Za navedeni dobrovoljni prilog (donaciju) Stranka je s fizičkom osobom zaključila ugovor o donaciji (koji sadrži izjavu fizičke osobe koja je dala donaciju da se protiv nje ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima) 10. ožujka 2023.

Dobrovoljni prilogi (donacije) uplaćeni su na žiroračun Stranke. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka je izdala potvrde i vodila evidencije u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 198.784,94 eura, što je 18.569,40 eura ili 10,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 9.204,94 eura ili 4,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	14.366,98	15.171,23	105,6
2.	Materijalni rashodi	145.098,95	169.404,88	116,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	7.220,25	10.633,55	147,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	137.878,70	158.771,33	115,2
3.	Rashodi amortizacije	3.091,51	3.201,46	103,6
4.	Financijski rashodi	3.524,58	1.119,71	31,8
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	311,23	200,00	64,3
6.	Drugi rashodi	13.822,29	9.687,66	70,1
	Ukupni rashodi	180.215,54	198.784,94	110,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	163.103,46	164.792,29	101,0
	Manjak prihoda	17.112,08	33.992,65	198,6

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 169.404,88 eura ili 85,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi ostali rashodi (za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski rashodi, rashodi za donacije / pomoći i drugi) ostvareni su u iznosu od 29.380,06 eura i imaju udjel od 14,8 % u ukupno ostvarenim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, značajno više su ostvareni materijalni rashodi za 24.305,93 eura ili 16,8 % zbog povećanja rashoda za reprezentaciju (povećan je broj korištenih ugostiteljskih usluga i cijene usluga za sastanke Skupštine i drugih tijela Stranke) te naknada troškova službenih putovanja (povećan je iznos za obračun dnevnica i naknada troškova korištenja privatnog vozila u službene svrhe) za 23.461,93 eura.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 15.171,23 eura i imaju udjel od 7,6 % u ukupno ostvarenim rashodima. Odnose se na rashode za brutoplaće zaposlenika u iznosu od 12.680,78 eura, doprinose na plaće u iznosu od 2.090,45 eura i druge rashode za zaposlene u iznosu od 400,00 eura (božićnica u iznosu od 200,00 eura, dar za djecu u iznosu od 100,00 eura po djetetu). Plaće su obračunane u skladu sa zaključenim ugovorom o radu sa zaposlenicom te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenika.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u okviru redovnog poslovanja Stranke u iznosu od 10.633,55 eura i imaju udjel od 5,3 % u ukupno ostvarenim rashodima. Vrijednosno najznačajniji odnose se na rashode za usluge istraživanja javnog mijenja u iznosu od 8.295,11 eura, ostvarene na temelju ugovora o poslovnoj suradnji zaključenog u rujnu 2022. na razdoblje od dvije godine.

Nadalje, odnose se na rashode za usluge izrade promotivnih materijala – letaka, kalendara, kemijskih olovki, upaljača te drugog ostvarene u iznosu od 1.417,23 eura te usluge oglašavanja putem elektroničkih i tiskanih medija u iznosu od 921,21 euro.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 158.771,33 eura i imaju udjel od 79,9 % u ukupno ostvarenim rashodima. Odnose se na naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 47.817,66 eura, rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 36.946,28 eura, reprezentaciju u iznosu od 30.517,32 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 13.817,04 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 12.847,16 eura (zakupnine za korištenje 22 poslovna prostora u iznosu od 12.633,45 eura te najam prijevoznog sredstva i aparata za vodu u iznosu od 213,71 euro), energiju u iznosu od 6.036,54 eura, ostale usluge u iznosu od 3.036,51 euro, uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 2.969,72 eura, komunalne usluge i naknade u iznosu od 2.771,63 eura, računalne usluge u iznosu od 912,93 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 573,36 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 281,01 euro, nabavu sitnog inventara u iznosu od 176,27 eura te ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 67,90 eura.

Naknade troškova službenih putovanja (47.817,66 eura) isplaćene su osobama izvan radnog odnosa, a odnose se na dnevnice te korištenje privatnog automobila u službene svrhe i druge troškove prijevoza, cestarine i parkirališne karte Predsjednika i voditelja financijskog poslovanja Stranke te predsjednika i tajnika županijskih, gradskih i općinskih organizacija Stranke. Ostvarene su na temelju putnih naloga ili mjesečnih obračuna troškova privatnog automobila u službene svrhe za udaljenosti do 30 km. Prema odluci Središnjeg odbora Stranke iz listopada 2022., dnevnice se obračunavaju i isplaćuju u iznosu od 17,00 eura, a naknade troškova korištenja privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 0,25 eura po prijeđenom km, što je manje od porezno dozvoljenih iznosa utvrđenih Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 156/22).

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 36.946,28 eura u cijelosti se odnose na usluge obavljene na temelju ugovora o djelu (za obavljanje poslova voditelja financijskog poslovanja, voditelja knjigovodstvenog poslovanja, tajničkih i administrativnih poslova za potrebe županijskih, gradskih i općinskih organizacija te čišćenje poslovnih prostora). Na Središnjicu se odnosi 27.808,54 eura, a na druge organizacije 9.137,74 eura.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 30.517,32 eura odnose se na ugostiteljske usluge te nabavu prehrambenih namirnica za sastanke Skupštine i drugih tijela Stranke.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 3.201,46 eura i imaju udjel od 1,6 % u ukupno ostvarenim rashodima. Odnose se na obračunanu amortizaciju za uredsku opremu i namještaj u vlasništvu Stranke u iznosu od 3.101,87 eura te ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 99,59 eura. Obračun je proveden u skladu s odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.119,71 euro i imaju udjel od 0,6 % u ukupno ostvarenim rashodima. Vrijednosno najznačajniji odnose se na naknade za bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 1.071,17 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 200,00 eura i imaju udjel od 0,1 % u ukupno ostvarenim rashodima. U cijelosti se odnose na danu donaciju (pomoć) u novcu Ligi protiv raka Daruvar, na temelju Odluke Gradskog odbora Gradske organizacije Daruvar i odobrenja Predsjednika Stranke iz lipnja 2023.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 9.687,66 eura i imaju udjel od 4,9 % u ukupno ostvarenim rashodima. Vrijednosno su značajniji rashodi za novčane kazne i troškove postupka uplaćene u državni proračun na temelju tri rješenja o prekršajnom postupku za nepoštivanje načela ravnopravnosti spolova u kandidacijskim listama u iznosu od 2.992,03 eura, za zatvaranje županijskih, gradskih i općinskih organizacija Stranke koje su raspuštene tijekom 2023. u iznosu od 2.443,47 eura, nabavu vijenaca i aranžmana u iznosu od 1.169,81 euro, izradu promidžbenog materijala za izbore u mjesnim odborima Grada Rijeke (koji su pogrešno u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u okviru ovih rashoda, umjesto u okviru materijalnih rashoda, na računu ostale usluge) u iznosu od 1.125,00 eura, izradu pristupnica i članskih iskaznica u iznosu od 875,00 eura te radio-televizijsku pretplatu u iznosu od 509,76 eura.

Stranka je 12. ožujka 2023. sudjelovala na izborima za članove vijeća mjesnih odbora na području Grada Rijeke, i to u koaliciji s drugim političkim strankama (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Istarskim demokratskim saborom, Hrvatskom demokratskom zajednicom i Primorsko goranskim savezom) te samostalno. Članove vijeća biraju građani s područja mjesnog odbora koji imaju biračko pravo, a Odluku o raspisivanju izbora za članove vijeća mjesnih odbora na području grada Rijeke donijelo je Gradsko vijeće Grada Rijeke u prosincu 2022. (Službene novine Grada Rijeke 16/22). Prema Konačnim rezultatima izbora, Stranka je osvojila deset mandata od ukupno 34 mjesna odbora.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2023. iznosi 33.992,65 eura. Preneseni višak iz prethodnih godina iznosi 50.585,31 euro te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 16.592,66 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 46.535,63 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	12.348,93	9.391,32	76,0
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	5.031,26	4.931,71	98,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	7.317,67	4.459,61	60,9
2.	Financijska imovina	68.813,05	37.144,31	54,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	63.940,80	32.917,59	51,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	215,01	323,00	150,2
2.3.	Potraživanja za prihode	4.657,24	3.903,72	83,8
	Ukupno imovina	81.161,98	46.535,63	57,3
3.	Obveze	24.161,26	23.527,51	97,4
3.1.	Obveze za rashode	21.388,68	19.662,30	91,9
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	2.772,58	3.865,21	139,4
4.	Vlastiti izvori	57.000,72	23.008,12	40,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	81.161,98	46.535,63	57,3

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 34.626,35 eura ili 42,7 %. Na smanjenje vrijednosti imovine u značajnom dijelu utjecalo je smanjenje financijske imovine za 31.668,74 eura ili 46,0 % (smanjenje novčanih sredstava u banci i blagajni te potraživanja za prihode). Također su smanjeni i vlastiti izvori za 33.992,60 eura ili 59,6 % zbog ostvarenog manjka prihoda u izvještajnom razdoblju.

Nefinancijska imovina u iznosu od 9.391,32 eura odnosi se na vrijednost ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 4.931,71 euro te vrijednost uredskog namještaja i opreme u iznosu od 4.459,61 euro.

Financijska imovina u iznosu od 37.144,31 euro odnosi se na novac na žiroračunu u iznosu od 28.288,57 eura, novac u blagajni u iznosu od 4.629,02 eura, potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 3.077,92 eura, potraživanja za članske doprinose u iznosu od 787,29 eura te ostala potraživanja u iznosu od 361,51 euro. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 1.345,00 eura ili 31,8 % ukupnih potraživanja.

Obveze za rashode u iznosu od 19.662,30 eura odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 15.022,37 eura, obveze za naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 2.352,27 eura, obveze za zaposlene u iznosu od 1.398,79 eura te druge obveze u iznosu od 888,87 eura. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) podmirene su obveze u iznosu od 16.106,72 eura ili 81,9 % ukupnih obveza.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 3.865,21 euro odnose se na odgođeno priznavanje prihoda, odnosno na nenaplaćene prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 3.077,92 eura i članskog doprinosa u iznosu od 787,29 eura.

Vlastiti izvori koncem 2023. iznose 23.008,12 eura i odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 16.592,66 eura (preneseni višak prihoda iz prethodnih godina 50.585,31 euro te manjak prihoda tekuće godine 33.992,65 eura) i druge vlastite izvore u iznosu od 6.415,46 eura.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja do 29. studenoga 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
6. Program Stranke
7. Statut
8. Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju
9. Godišnji program rada i Financijski plan te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2023.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori s voditeljem financijskog poslovanja Stranke i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s ostvarenjem rashoda prema aktivnostima utvrđenim Financijskim planom i njegovim izmjenama i dopunama te Godišnjim programom rada Stranke. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propust koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i prihode od dobrovoljnih priloga (donacija).

1. Planiranje

1.1. Financijski plan i Godišnji program rada za 2023. donio je Središnji odbor u prosincu 2022., a Izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. u studenome 2023.

Financijski plan za 2023. te njegove Izmjene i dopune sastoje se od plana prihoda i rashoda, a ne sadrže plan zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana (obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi i poveznicu s Programom rada za 2023. te potrebnim sredstvima za provedbu programa, aktivnosti i projekata).

Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 160.950,00 eura. Izmjenama i dopunama Financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 159.296,00 eura, što je 1.654,00 eura ili 1,0 % manje od plana, a rashodi u iznosu od 189.580,00 eura, što je 28.630,00 eura ili 17,8 % više od plana (u Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2023. pogrešno su zbrojeni ukupni rashodi u iznosu od 174.260,00 eura ili 15.320,00 eura manje, zbog čega je i manjak prihoda planiran u iznosu od 14.964,00 eura, a trebalo ga je planirati u iznosu od 30.284,00 eura). Rezultat poslovanja kojeg je Stranka očekivala ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan nije planiran Financijskim planom za 2023. ni njegovim Izmjenama i dopunama. S obzirom na to da su Izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. donesene u studenome 2023., kada je bio poznat rezultat poslovanja koncem 2022., Stranka je u Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2023. trebala planirati preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 50.585,31 euro (prema podacima iz Financijskih izvještaja za 2022., manjak prihoda za 2022. iznosio je 17.112,08 eura, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 67.697,39 eura te je koncem 2022. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio 50.585,31 euro).

Odredbama članka 5., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Nadalje, odredbama članaka 16. i 17. navedenog Pravilnika, između ostalog, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan; obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

U financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan; navedeni rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan te preneseni manjkovi, odnosno viškovi iz prethodnih godina ne moraju biti nužno pokriveni, odnosno iskorišteni (utrošeni) u godini za koju se sastavlja financijski plan.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskom planu i njegovim izmjenama i dopunama donositi plan zaduživanja i otplata te sastavljati obrazloženja financijskog plana koja će sadržavati obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan i koja će sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Također, nalaže iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Godišnjim programom rada za 2023. planirane su aktivnosti te financijska sredstva potrebna za njihovu provedbu i izvori financiranja u iznosu od 14.650,00 eura. Planirane aktivnosti odnose se na upravljanje Strankom u iznosu od 11.520,00 eura, promidžbeno djelovanje u iznosu od 2.930,00 eura, ostale aktivnosti u iznosu od 200,00 eura te političko djelovanje za koje nisu predviđena financijska sredstva. Financijskim planom za 2023. planirani su rashodi u iznosu od 160.950,00 eura, što je 146.300,00 eura više od sredstava planiranih Godišnjim programom rada, a izmjenama i dopunama Financijskog plana planirani su rashodi u iznosu od 189.580,00 eura, što je 174.930,00 eura više od sredstava planiranih Godišnjim programom rada.

S obzirom na navedeno, Godišnjim programom rada nisu planirane sve aktivnosti Stranke te financijska sredstva potrebna za njihovu provedbu nisu usklađena s rashodima planiranim Financijskim planom za 2023. te njegovim izmjenama i dopunama. Stranka nije na knjigovodstvenim ispravama navela na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, ali je vodila pomoćnu evidenciju o ostvarenju dijela rashoda za aktivnosti koje su planirane Programom rada za 2023. Prema Izvješću o ostvarenju Programa rada za 2023., za planirane programske aktivnosti utrošeno je 11.218,50 eura.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, politička stranka može ostvarena financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada planirati sve aktivnosti Stranke i ukupne rashode utvrđene financijskim planom te izmjenama i dopunama financijskog plana rasporediti po planiranim aktivnostima.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Stranka je u 2023. imala 7 913 članova te je ostvarila prihode od članarina u iznosu od 15.752,39 eura, od čega je članarinu za 2023. uplatilo 5 097 članova u iznosu od 15.271,00 euro. Potraživanja za prihode od članarina za 2023. u iznosu od 8.448,00 eura nisu evidentirana u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) ni iskazana u financijskim izvještajima. Potraživanja za članske doprinose evidentirana su u poslovnim knjigama te koncem 2023. iznose 787,29 eura (prihodi od članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 2.047,10 eura). Prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, članarinu je obvezan plaćati svaki član, a odluku o visini članarine donosi Središnji odbor Stranke. Prema odluci o visini članarine iz listopada 2022., godišnja članarina za 2023. iznosi 3,00 eura za sve redovne članove. Stranka je ustrojila evidenciju članova koja sadrži sve potrebne podatke.

Prema odredbama članka 10. i 29. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a financijski izvještaji neprofitne organizacije jesu izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, skupina računa 16 sadrži, između ostalog, i potraživanja za prihode od članarina.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja za prihode od članarina u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Knjigovodstvene isprave

U okviru materijalnih rashoda evidentirani su u poslovnim knjigama rashodi za naknade troškova službenih putovanja (dnevnice, troškove smještaja na službenom putu, avionske karte, troškove korištenja privatnog vozila u službene svrhe, parkirališne karte i cestarine) članovima tijela Središnjice Stranke te predsjednika i tajnika županijskih, gradskih i općinskih organizacija Stranke u iznosu od 47.817,66 eura, na temelju 517 putnih naloga. Putni nalozi sadrže propisane podatke (nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom), navedena je marka i registarska oznaka automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat, vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna), osim izvješća s puta.

Prema odredbi članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23 i 143/23), izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalog kao vjerodostojna isprava, između ostalog, sadrži izvješće s puta.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa na temelju putnih naloga koji sadrže izvješće s puta u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.

3. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

- 3.1. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u novcu, za financiranje redovne političke aktivnosti u iznosu od 4.050,00 eura i čine 2,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) koje su tijekom 2023. na žiroračun Stranke uplatile dvije fizičke osobe, od kojih je jedna fizička osoba 20. ožujka 2023. uplatila dobrovoljni prilog (donaciju) u iznosu od 4.000,00 eura (30.138,00 kn), što je 18,32 eura iznad zakonom dozvoljenog iznosa. Za navedeni dobrovoljni prilog (donaciju) Stranka je s fizičkom osobom zaključila ugovor o donaciji (koji sadrži izjavu fizičke osobe koja je dala donaciju da se protiv nje ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima) 10. ožujka 2023. Primitak dobrovoljnog priloga (donacije) u iznosu većem od dozvoljenog Stranka je prijavila Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te vrijednost donacije koja prelazi dozvoljeni iznos (18,32 eura) uplatila u državni proračun 20. rujna 2024. odnosno izvan zakonom propisanog roka. Tijekom obavljanja revizije (20. rujna 2024.) Stranka je ispravila Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. (obrazac IZ-D-RPA) unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, na način da je navedeni dobrovoljni prilog (donaciju) iznad zakonom dozvoljenog iznosa od fizičke osobe umanjila (za 18,32 eura), a iskazala je dobrovoljni prilog (donaciju) u naravi (kalendari) primljen u siječnju 2023. od treće fizičke osobe u vrijednosti od 17,00 eura te su ukupno iskazani dobrovoljni prilozima (donacije) u iznosu od 4.048,68 eura.

Odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu propisano je, između ostalog, da ukupna vrijednost donacija fizičke osobe jednoj političkoj stranci ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 kn (3.981,68 eura) u kalendarskoj godini za financiranje redovitih godišnjih političkih aktivnosti. Vrijednosti donacija koje prelaze utvrđeni iznos politička stranka dužna je prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Državni ured za reviziju nalaže vrijednosti dobrovoljnih priloga (donacija) koje prelaze utvrđene iznose prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te uplatiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.

Stranka u cijelosti prihvaća Nalaz izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Planiranje	2022.	N	Sastaviti financijski plan i njegove izmjene u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
2.		2022.	P	Godišnjim programom rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
3.		2022.	P	Na knjigovodstvenim ispravama navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima te pratiti ostvarenje rashoda prema aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
4.	Računovodstveno poslovanje	2022.	P	Dopuniti evidenciju članstva i članova koji su dužni plaćati članski doprinos sa svim podacima potrebnim za utvrđivanje potraživanja od članova.	29. veljače 2024.	provedeno
5.		2022.	N	Evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja za prihode od članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	29. veljače 2024.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
6.		2022.	N	Evidentirati poslovne događaje (račune za reprezentaciju) u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno
7.		2022.	N	Obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	29. veljače 2024.	djelomično provedeno
8.		2022.	N	Postupati u skladu s Odlukom o visini blagajničkog maksimuma te izmjenama navedene Odluke.	31. prosinca 2023.	provedeno
9.		2022.	N	Obaviti popis imovine i obveza te sastaviti popisne liste u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. siječnja 2024.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuke koji su djelomično provedeni te preporuke koja je u postupku provedbe daje se u nastavku.

- Godišnjim programom rada za 2023. Stranka je djelomično planirala aktivnosti i predviđena potrebna sredstva za njihovu provedbu u iznosu od 14.650,00 eura, što je 146.300,00 eura ili 90,9 % manje od ukupnih rashoda planiranih Financijskim planom odnosno 174.930,00 eura ili 92,3 % manje od ukupnih rashoda planiranih Izmjenama i dopunama Financijskog plana, zbog čega i dalje nisu stvoreni preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. (redni broj 2.)
- Tijekom 2023. Stranka nije na knjigovodstvenim ispravama navela na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, ali je vodila pomoćnu evidenciju o ostvarenju dijela rashoda za aktivnosti koje su planirane Programom rada za 2023. (redni broj 3.)
- Potraživanja za prihode od članskih doprinosa evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 2023., dok potraživanja za prihode od članarina i nadalje nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima. (redni broj 5.)
- Putni nalozi sadrže propisane podatke, osim izvješća s puta. (redni broj 7.)

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju koji nije proveden te nalogima i preporuci koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga i preporuka iz prošle revizije, ali u Očitovanju navodi da će kontinuirano djelovati na otklanjanju primjedbi iz Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji.*